

TILDELINGSBREV 2014

FOR

RIKSANTIKVAREN

Innholdsfortegnelse

1.	<u>INNLEDNING.....</u>	3
2.	<u>STRATEGISKE UTFORDRINGER OG SATSINGSOMRÅDER.....</u>	3
3.	<u>PRIORITERINGER FOR BUDSJETTÅRET</u>	5
4.	<u>BUDSJETT OG FULLMAKTER.....</u>	13
4.1	TILDELING OG BUDSJETTFORUTSETNINGER	13
4.2	TILDELING FRA ANDRE KAPITLER OG POSTER	16
4.3	DELEGERING AV BUDSJETTMESSIGE FULLMAKTER	16
5.	<u>STYRINGSKALLENDER OG RAPPORTERING</u>	17
6.	<u>MØTEPLAN</u>	18
7.	<u>OVERSIKT OVER ETATENES KOORDINERINGSANSVAR.....</u>	18

1. INNLEDNING

Tildelingsbrevet er en ettårig kontrakt mellom departementet og etaten. I dette dokumentet tildeles etaten midler som skal samsvare med de resultatkrav, føringer og oppdrag som etaten skal prioritere det aktuelle året. Tildelingsbrevet er utgangspunktet for etatens rapportering gjennom året. Tildelingsbrevet må ses i sammenheng med etatsstyringsheftet og instruks for virksomhets- og økonomistyring i Riksantikvaren.

Det vises til Prop. 1 S (2013-2014), Prop. 1 S Tillegg 1 (2013-2014), Stortingets innstilling og vedtak, og regjeringens politiske plattform. Tildelingsbrevet gir de økonomiske rammene for 2014 og en nærmere beskrivelse av de nasjonale mål, resultatkrav, føringer og oppdrag som departementet spesielt ønsker å framheve. Departementet understreker at de områder som er omtalt i tildelingsbrevet ikke er uttømmende for hva virksomheten skal arbeide med. Virksomheten har i tillegg omfattende funksjoner og krav til resultat som også skal utføres med god kvalitet. Dette er beskrevet i Instruks for virksomhets- og økonomistyring. Instruksen gir oversikt over virksomhetens rolle, myndighet og ansvarsområder og setter krav til systemer, rutiner og styringsprosesser. Departementet kan, ved behov, også be om rapportering på utvalgte områder omfattet av instruksen.

Etatsstyringsheftet beskriver hvilke prinsipper som skal ligge til grunn for Klima- og miljødepartementets etatsstyring. Heftet redegjør for retningslinjene for styringsdialogen mellom departementet og etatene, herunder krav til aktørene. Vi gjør oppmerksom på at etatsstyringsheftet er under revidering og vil bli sendt på høring til etatene i starten av 2014. Det er også viktig å påpeke at Reglementet for økonomistyring i staten og Bestemmelser om økonomistyring i staten ligger til grunn for styring av alle statlige virksomheter.

2. STRATEGISKE UTFORDRINGER OG SATSINGSOMRÅDER

De største utfordringene på miljøområdet går på tvers av sektorer. Regjeringen vil bygge sin politikk på forvalteransvaret og føre-var-prinsippet, slik at klima og miljø skal stå sentralt i alle sammenhenger og på alle politikkområder når beslutninger fattes. Nedenfor nevnes flere områder som skal prioriteres i 2014, men dette må ikke gå på bekostning av kvaliteten og effektiviteten i ordinære forvaltningssaker, som for eksempel klagesaker.

Miljøforvaltningen skal legge vekt på større kunnskap om og forståelse av miljøpolitikken sammenheng med den generelle samfunnsutviklingen, både nasjonalt og internasjonalt.

Samordnet ledelse av Miljødirektoratet, og derigjennom Fylkesmennene, skal bidra til en bedre, mer effektiv og helhetlig gjennomføring av miljøpolitikken. Det skal legges vekt på forenklinger, gjennomføringsevne og fornuftige skjønnsavgjørelser.

Arealpolitikken har stor påvirkning på klima og miljø. Utfordringene består i første omgang i å klargjøre hvilke oppgaver som skal videreføres på plansiden i departementet etter at Planavdelingen er flyttet til Kommunal- og moderniseringsdepartementet, samt utvikle bedre kompetanse på planområdet i gjenværende avdelinger i KLD.

Miljøforvaltningen skal bidra til en omstilling til ”grønn økonomi” og ”grønn vekst”, blant annet arbeid med samfunnsøkonomisk analyse, synliggjøring av økosystemtjenester, statistikk

og indikatorer. I tillegg skal vi utvikle virkemidler, lovverk og strategi for grønn vekst og grønne skatter.

Styrking av klimaforliket vil være viktig i 2014. Dette omfatter både oppfølging av allerede vedtatt politikk og tiltak før 2020, særlig internasjonal innsats for raske utslippskutt innenfor blant annet skog og kortlivede klimadrivere. I tillegg er transportområdet og arbeid med teknologiutvikling i næringslivet prioriterte områder for å oppnå grønn vekst og et grønt bymiljø.

Det skal vedtas en ny internasjonal klimaavtale i 2015, og i 2014 vil arbeidet med elementer til en ny avtale stå sentralt. Departementet vil lede arbeidet med å fastsette nasjonalt bestemte utslippsmål som Norge kan legge inn i en ny avtale.

Den etablerte porteføljen i KLD innenfor klima- og skogsatsingen skal styrkes for å sikre effektiv og formålstjenlig bruk av pengene i samarbeidsland, og det er viktig å sørge for at REDD+ blir sentralt i de viktige politiske klimaprosessene som er planlagt for 2014. Klima- og skogsatsingen skal integreres i departementets interne prosesser for styring, budsjett, regnskap og rapportering. Dette gjelder også det nye området kjøp av klimavoter.

Miljøforvaltningen skal være aktive i energispørsmål for å sikre at utbygging av vindkraft, vannkraft, havenergi og andre energiformer, samt overføringsledninger, skjer med minst mulig skade på natur.

Naturforvaltningen skal videreutvikles, blant annet ved å sikre enda bedre lokal forankring av nytt vern og bedre forvaltning av verneområder. Det skal legges bedre til rette for opplevelser og verdiskaping basert på naturverdier og kulturarven. Forvaltningen av naturverdier og kulturarv i og langs vann, vassdrag og kyst skal prioriteres. Arbeidet med frivillig skogvern og vannforvaltning skal styrkes. Det skal arbeides videre med marint vern etter naturmangfoldloven og verdier av økosystemtjenester skal synliggjøres bedre.

I arbeidet med å gjennomføre rovviltforliket skal det legges vekt på endring av erstatningsforskriften for husdyr, ferdigstilling av forhandlingene med svenske myndigheter om fordeling av grenseulv, vurdering av bestandsmålet for ulv og avklaring av forvaltningsområdet for ynglende ulv.

I friluftslivspolitikken skal det være spesiell oppmerksomhet knyttet til regelverket om motorferdsel i utmark og regelverket for bruk av vannscootere.

På kulturminneområdet skal miljøforvaltningen prioritere arbeidet med kunnskapsløftet for kulturminneforvaltningen, de ti bevaringsprogrammene, forenkling og tydeliggjøring av roller og ansvar innenfor kulturminneforvaltningen, styrking av partnerskap mellom eiere og det offentlige i fredingsarbeidet og implementering av verdensarvstrategien.

Norske havområder skal forvaltes helhetlig og økosystembasert i tråd med de helhetlige forvaltningsplanene. Forvaltningsplanene skal legge til rett for verdiskaping og samtidig opprettholde miljøverdiene i havområdene.

Miljøarbeidet i nord- og polarområdene skal legge vekt på tilpasning til raske klimaendringer og økende aktivitet, og å styrke kunnskapsgrunnlaget. Miljøsam arbeidet i Arktis, Antarktis og nordområdene skal bygge opp under dette.

Satsning på miljøteknologi vil fremmes innenfor næringer hvor norsk næringsliv har potensiale til å ta en ledende rolle. Den nasjonale skipsfart skal bli en mer miljøvennlig næring gjennom å ta i bruk ny miljøteknologi. De globale miljøkravene til internasjonal skipsfart skal videreutvikles og skjerpes, særlig når det gjelder energieffektivisering og utslipp av NO_x og kortlivede klimadrivere.

En sentral del av arbeidet med å stanse utslipp av miljøgifter er å følge opp og oppnå fremgang i det internasjonale reguleringsarbeidet, både i EU og i globale avtaler. Arbeidet med opprydding av forurenset sjøbunn, avfall og kravstilling etter forurensningsloven har fortsatt høy prioritet i 2014.

Arbeidet med å avklare tiltak og virkemidler for å overholde utslippsforpliktelsene for NO_x og ammoniakk i Gøteborgprotokollen og Direktivet om nasjonale utslippstak skal prioriteres.

Prioriterte EU/EØS-saker i 2014 er klima, avfall og verdien av økosystemtjenester.

I 2014 vil det også bli arbeidet med effektivisering av administrative funksjoner i departementene. Alle statlige virksomheter kan bli involvert i arbeid knyttet til effektivisering og modernisering.

Risikoanalyser

Vurdering av risiko skal være en integrert del av arbeidet i miljøforvaltningen. Klima- og miljødepartementet arbeider med risikovurderinger på alle nivåer, bl.a. i overordnet virksomhetsplan (OVP). Departementet gjennomfører også overordnede risikoanalyser av utvalgte nasjonale mål eller mer omfattende politikkområder. I 2014 vil departementet bl.a. gjennomføre en overordnet risikoanalyse av nasjonalt mål 6.3: *Et representativt utvalg av kulturminner og kulturmiljø skal være vedtaksfredet innen 2020*. Riksantikvaren vil bli involvert ved behov.

Direktoratetene skal gjennomføre risikoanalyser på områder, prosesser, krav eller mål på sine ansvarsområder i virksomhets- og økonomistyringsinstruksen og tildelingsbrevet, som de tror det er særlig viktig å se nærmere på. Vi minner om at formålet med risikoanalysene er å identifisere områder der det er høy eller kritisk risiko, og hvilke tiltak som bør iverksettes for å redusere risikoen for at noe kan gå galt eller ikke fungere etter hensikten. Etatene kan vurdere risiko i et kortsiktig perspektiv eller i en lengre tidshorisont. Etatene skal informere om planlagte og igangsatte risikoanalyser på etatsstyringsmøtene om våren, og resultatene av analysene skal presenteres på etatsstyringsmøtet på høsten.

3. PRIORITERINGER FOR BUDSJETTÅRET

Oppfølging av Meld. St. 35 (2012-2013) Framtid med fotfeste - Kulturminnepolitikken

Regjeringen la den 26.4.2013 fram en melding til Stortinget om kulturminnepolitikken, Meld. St. 35 (2012-2013) Framtid med fotfeste – Kulturminnepolitikken. Meldingen ble behandlet i Stortinget den 19.6.2013, og fikk bred tilslutning.

Riksantikvaren skal sammen med Klima- og miljødepartementet, ferdigstille endelig handlingsplan for oppfølging av meldingen og følge opp meldingen i henhold til denne. Viktige punkter i den sammenheng er bl.a. kunnskapsløftet for kulturminnforvaltningen, oppfølging av de 10 bevaringsprogrammene, forenkling av roller og ansvar innenfor

kulturminneforvaltningen samt styrke partnerskapet mellom eiere og det offentlige i fredningsarbeidet.

Arbeid med å forbedre tilskuddsforvaltning og rapportering

Riksantikvaren skal gjennomgå dagens rutiner for saksbehandling av tilskudd til fartøyvern slik at de er i samsvar med gjeldende regelverk, jf. Riksrevisjonens undersøkelse av tilskudd til fartøyvern for 2012, hvor det ble pekt på vesentlige mangler ved denne.

Riksantikvaren skal prioritere arbeidet med å forbedre og effektivisere tilskuddsforvaltning og rapportering i direktoratet ved å:

- etablere de relevante rapporteringsdata i eksisterende databaser.
- styrke oppfølging og kontroll av tilskudd til fylkeskommunene og tilskuddsmottakere.
- forbedre tilskuddsrapporteringen internt. Det innebærer en rutinegjennomgang og en synkronisering av data fra regnskaps-, arkiv- og kulturminnedatabasene.
- koordinere og effektivisere rapportering på bevaringsprogrammene, årsrapport og tilskuddsposter.

Styrket samarbeid mellom Riksantikvaren og Miljødirektoratet

Samarbeidet mellom Miljødirektoratet og Riksantikvaren i krysningpunktene kulturarv, landskap og friluftsliv skal videreutvikles og styrkes, både for å utveksle erfaringer og for å nytte seg av hverandres kompetanse. De to direktoratene har felles verdigrunnlag og utfordringer, der natur- og kulturarven utgjør to grunnleggende deler av en samlet, helhetlig miljøpolitikk. Viktige områder for samarbeid er blant annet:

- Friluftslivets år 2015
- Nasjonal strategi for et aktivt friluftsliv
- Kultur- og naturreise
- Utvalgte kulturlandskap i jordbruket
- Nasjonal strategi for verdiskaping basert på kultur- og naturarven
- Unescos verdensarvkonvensjon, herunder oppfølging av ”Ny helhetlig verdensarvstrategi” og en eventuell nominasjon av Svalbard til Unescos verdensarvliste
- Landskap, herunder evaluering av landskapsanalyser (jf. Metode for landskapsanalyse i kommuneplan 2011), metodeutvikling for kartlegging av landskap, oppfølging av den europeiske landskapskonvensjonen m.v.
- Tematiske konfliktvurderinger av vindkraftanlegg
- Nasjonale pilegrimssenter

RESULTATKRAV OG FØRINGER TIL RIKSANTIKVAREN FORDELT PÅ RESULTAT- OG VIRKEMIDDELOMRÅDE

Verdifulle kulturminner og kulturlandskap

Nasjonalt mål 6.1. Tapet av verneverdige kulturminner skal minimeres. Innen 2020 skal det foreligge oversikter over verneverdige kulturminner og kulturmiljø for hver kommune som grunnlag for å prioritere et utvalg som skal tas vare på.

Resultatkrav:

Rapporter på:

1. prosentvis årlig tap av SEFRAK-registrerte bygninger i utvalgte områder
2. størrelsen på areal med bevaringsstatus etter plan- og bygningsloven
3. prosentvis årlig tap av kulturminner i jordbrukets kulturlandskap
4. tallet på kommuner med oppdatert oversikt over verneverdige kulturminner og kulturmiljø
5. tallet på kommuner med plan etter PBL for kulturminner og kulturmiljø (finnes i KOSTRA)
6. tallet på rivetillatelse og dispensasjoner etter PBL som berører verneverdige kulturminner
7. tallet på kommuner med tilgang til kulturminnekompetanse (finnes i KOSTRA)
8. tallet på verneverdige kulturminner og kulturmiljø i Askeladden.

Føringer:

9. Videreføre arbeidet med den nasjonale pilegrimssatsingen og følge opp arbeidet med drifting av Nasjonalt Pilegrimssenter når endelig driftsstruktur er bestemt.
10. Videreføre prosjektet kultur- og naturreise med sikte på avslutning i 2015. Følge opp Dokument 3:1 (2013-2014) *Riksrevisjonens oppfølging av forvaltningsrevisjonen som er behandlet av Stortinget*, etter nærmere bestilling fra KLD.
11. Riksantikvaren skal ha tett samarbeid med Norsk kulturminnefond, bl.a.
 - i arbeidet med å videreutvikle prosjektet Bygg og Bevar, herunder særlig i arbeidet med en mulig opprettelse av et håndverks- og produktregister i nettportalen Bygg og Bevar.
 - i oppfølgingen av Kunnskapsløftet for kulturminneforvaltningen, spesielt i forbindelse med kommunenes kulturminneplaner.
 - i arbeidet med pilegrimsleden, særlig ved tiltak langs de ti siste milene inn mot Trondheim.
 - ved istandsettingsprosjekter knyttet til verdiskaping, bl.a. i arbeidet med Nasjonal strategi for verdiskaping basert på natur- og kulturarven.

Nasjonalt mål 6.2. Et prioritert utvalg automatisk fredete og andre arkeologiske kulturminner skal ha et ordinært vedlikeholds nivå innen 2020.

Resultatkrav:

Rapporter på:

12. årlig tap og skade på automatisk fredete arkeologiske kulturminner i utvalgte områder og etter årsaksforhold
13. tallet på automatisk fredet arkeologiske kulturminner som blir fjernet gjennom dispensasjon
14. tallet på automatisk fredete kulturminner der det er utført undersøkelser for å dokumentere og ivareta kildeverdien
15. tallet på automatisk fredete kulturminner der det er utført utbedrende tiltak og/eller tilrettelegging
16. tallet på automatisk fredete kulturminner med et tilfredstillende bevarings- og vedlikeholds nivå
17. tallet på automatisk fredete kulturminner med et tilfredstillende bevarings- og vedlikeholds nivå som er tilrettelagt for publikum

Føringer:

18. Tydeliggjøre prioriteringer i arbeidet med Strategisk plan for forvaltning av arkeologiske kulturminner og kulturmiljø 2011-2020.

Nasjonalt mål 6.3. Et representativt utvalg kulturminner og kulturmiljø skal være vedtaksfredet innen 2020.

Resultatkrav:

Rapporter på:

19. hvordan tallet på fredete bygninger og anlegg fordeler seg på geografisk, sosial, etnisk, nærings- og tidsmessig bredde.
20. antall sluttførte saker med fredningsvedtak, avsluttet prosess eller opphevelse av midlertidig fredningsvedtak hos fylkeskommunene og hos Riksantikvaren.

Føringer:

21. Fullføre arbeidet med landsverneplaner. Planer oversendt Riksantikvaren innen 1.mai 2013 skal ha særlig prioritet.
22. Bidra i arbeidet med å få en ny forvalter av statens kulturhistoriske eiendommer på Røros.
23. Ferdigstille fredningsgjennomgangen.
24. Utarbeide løsningsorienterte fredningsprosedyrer som legger vekt på partnerskap mellom eieren og forvaltningsmyndigheten, og som i større grad klargjør hvilke konsekvenser en fredning vil få for samfunn og eieren, både praktisk og økonomisk.

Nasjonalt mål 6.4 Fredete bygninger, anlegg og fartøy skal ha et ordinært vedlikeholdsnivå innen 2020.

Resultatkrav:

Rapporter på:

25. andel fredete bygninger og anlegg med ordinært vedlikeholdsnivå (i prosent)
 - a. For fredete bygninger og anlegg i privat eie rapporteres i tillegg på offentlige tilskudd, i form av antallet objekt som har mottatt tilskudd i 2013, summen på tilskuddene og den fylkesvis fordelingen.
 - b. For tekniske og industrielle kulturminner skal det rapporteres på hvert enkelt anlegg og skilles mellom tilskudd til forvaltning, drift og vedlikehold (FDV) og istandsetting.
26. tallet på fredete fartøy og fartøy som inngår i verneplan for fartøy, og som er satt i stand
27. antall og andel stavkirker som er forsvarlig brannsikret, samt hvilke tette trehusmiljø som har mottatt tilskudd til brannsikring.

Føringer:

28. Tydeliggjøre prioriteringer i Fartøyvernplan 2010-2017.
29. Som en del av videreutviklingen av Askeladden skal det utformes kriterier for rapportering på tilskudd til kystkultur, i samarbeid med KLD.
30. Prioritere oppfølgingen av Mortensnes kulturmiljø med hensyn til en eventuell nominasjon til verdensarvlisten.
31. Ved tildeling av midler fra budsjettøkningen knyttet til energi- og miljøkomiteens innstilling skal fartøyene som skulle hatt avgiftskompensasjon prioriteres, jf Innstilling 9S (2013-2014)

Oppdragsliste 2014

Oppdrag – dokumenter som skal oversendes Klima- og miljødepartementet (KLD)	Tidsplan
32. Framlegge resultatene fra en mulighetsstudie iht. KLDs vedtak i klagesaken vedr. Odda smelteverk fra 02.10.12.	01.07.2014
33. Fullføre og rapportere om nødvendige sikringstiltak iht. KLDs vedtak i klagesaken vedr. Odda smelteverk fra 02.10.12.	01.06.2014
34. Levere en statusrapport på hvor langt arbeidet med prosjektet Bygg og Bevar er kommet iht. mandatet for prosjektet	01.11. 2014
35. Ferdigstille arbeidet med å definere mål og indikatorer for de bevaringsprogrammene hvor dette mangler.	15.05. 2014
36. Ferdigstille retningslinjer til budsjettering etter kulturminnelovens § 9, i samarbeid med KLD.	01.07. 2014
37. Ferdigstille fredningsstrategien.	01.05.2014
38. Evaluere ordningen med sektoravgift for vassdrag, for å vurdere om den fungerer etter formålet, i samarbeid med KLD.	15.11.2014
39. Vurdere behovet for, og eventuelt utarbeide forslag til, kvalitets- og standardkrav ved anbudsinnhenting til restaureringsarbeider på fredete bygninger og anlegg.	01.07.2014

40.	Riksantikvaren skal i samarbeid med KLD evaluere og forbedre tilskuddsordningen til fartøyvern, kap 1429 post 74, jf. Riksrevisjonens årlige regnskapsrevisjon, Dokument 3:1 (2013-2014).	15.9.2014
41.	Sammen med Miljødirektoratet levere en kort rapport på status i samarbeidet mellom SNO og kulturminnemyndighetene. Foreslå eventuelle tiltak for forbedringer.	01.04.2014
42.	I samarbeid med KLD gjennomgå behovsanalysen for de ti bevaringsprogrammene og revidere måloppnåelse ift. tilgjengelige ressurser	01.09.2014

Internasjonalt samarbeid nasjonalt mål 1: Norge skal være en pådriver for at EUs politikk- og regelverksutvikling, internasjonale avtaler og samarbeidsorganer på miljøområdet, under dette FNs miljøprogram UNEP og Unesco, og rammevilkår for handel og investeringer medvirker til sterke miljøkrav og fremmer en bærekraftig utvikling.

Føringer:

- 43. Lede det nordiske prosjektet Kulturarv som økosystemtjeneste..
- 44. Bidra med faglig ekspertise og erfaringer i miljøforvaltningens innspill til forhandlingene om neste periode med EØS-midler, og vurdere etatens involvering i nye programmer.

Oppdragsliste 2014

Oppdrag – dokumenter som skal oversendes Klima- og miljødepartementet	Tidsplan
45. Utarbeide en liste over høyt prioriterte kulturminner, iht. Plan for implementering av Haag-konvensjonen, i samarbeid med berørte sektorer.	01.10.2014
46. Avholde det internasjonale kurset i konservering av tre (ICWCT)	2014

Kunnskap

Miljødata

Føringer:

47. Status for nasjonale miljømål og indikatorer skal jevnlig oppdateres og være tilgjengelige på miljøstatus.no. Alle indikatorer som presenteres på Miljøstatus skal oppdateres når nye data foreligger og senest innen 1. juni for rapportering til KLD.
48. I samarbeid med KLD bidra i arbeidet med etablering av en nasjonal høydemodell i regi av Statens kartverk, herunder spille inn kulturminneforvaltningens behov i samarbeid med relevante aktører.

Annen forskning

Føringer:

49. Bistå KLD i deltakelsen i EUs Joint Programming Initiative (JPI) on Cultural Heritage and Global Change.

Oppdragsliste 2014

Oppdrag – dokumenter som skal oversendes Klima- og miljødepartementet	Tidsplan
50. Levere eventuelle forslag til endringer i sammensetningen av forskningsbevilgningene (forskningsprogrammer, basisbevilgninger m.m.), og mellom forskning, overvåking og utredninger, innen sitt ansvarsområde.	15.05.2014
51. Levere forslag til nye forsknings- og overvåkingsatsinger på eget ansvarsområde.	15. 12. 2014
52. Vurdere behovet for, og eventuelt fremme forslag til, krav om økt bruk av ny teknologi (for eksempel flybåren laserscanning, georadar), ved gjennomføring av arkeologiske registreringer iht. kml § 9.	01.09.2014

Regelverk

Fellesføring for 2014 (jf. rundskriv P-6/2013 fra FAD)

Resultatkrav:

53. Alle statlige virksomheter skal i 2014 arbeide med fjerning av ”tidstyver”. Det vil si effektivisering av egen drift, regelforenkling og andre gjennomførte forenklingstiltak i egen virksomhet og overfor innbyggere, næringsliv og offentlige virksomheter. Riksantikvaren kan henvende seg til Direktoratet for forvaltning og

IKT (Difi) for bistand i dette arbeidet. Riksantikvaren skal rapportere på dette i årsrapporten for 2014.

Veiledning

Føringer:

54. Bistå KLD i å utarbeide veiledning i plan- og bygningslovens bestemmelser om konsekvensutredninger.

Økonomistyring

Resultatkrav:

55. Detaljert oppfølging og rapportering av forbruk og utvikling på Kap. 1429 post 21.

Føringer:

56. I løpet av våren vil KLD utarbeide rutiner for håndtering av innsideinformasjon. KLD vil komme tilbake til etatene med en egen sak på dette i løpet av 1. halvår, etter at KLD har gjennomført sitt eget arbeid.

Administrasjon

Føringer

57. Rapportere til departementet på punktene som krever rapportering under overskriften Regelverk i instruksen.

Oppdragsliste 2014

Oppdrag – dokumenter som skal oversendes Klima- og miljødepartementet	Tidsplan
58. Fremme forslag til tiltak som forbedrer regionalforvaltningens rapportering på bruk av tilskuddsmidler	01.07.2014
59. Levere en oversikt over hvilke utredninger/utviklingsprosjekter/rapporter som utføres hos RA og som antas å ha betydning for KLD.	01.07 og 31.12
60. I sammenheng med ny nasjonal strategi for informasjonssikkerhet skal det rapporteres på: <ul style="list-style-type: none">• Kritisk infrastruktur i egen virksomhet• Forebyggende tiltak i egen virksomhet• Beredskapsplaner og behov for å sette i verk krisehåndtering i egen virksomhet	Siste kvartal 2014
61. Virksomheten skal innføre et system for informasjonssikkerhet (ISMS) som skal legges opp etter kravene ISO 27001 standarden, i tråd med Nasjonal strategi for informasjonssikkerhet med tilhørende handlingsplan. Systemet med tilhørende dokumentasjon skal være klart til å tas i bruk innen 1.1.2017. Virksomheten skal i løpet av første halvår 2014: <ul style="list-style-type: none">• Sørge for opplæring av ansatte som skal ha ansvar for informasjonssikkerhet i sin virksomhet, på ISMS standarden ISO 27001• Utarbeide en milepælsplan for ISMS-arbeidet fremover	Innen 01.01. 2017 2. kvartal 2014

62.	Arbeidet med ny IKT-strategi for miljøforvaltningen starter 2. kvartal 2014. Det blir lagt opp til flere runder med diskusjon og innspill fra 3. kvartal 2014.	Fra 3. kvartal 2014
63.	Levere forslag om forenkling av regelverk eller prosedyrekrav fastsatt av andre som skaper ”tidstyver” for virksomheten.	Sammen med foreløpig årsrapport

4. BUDSJETT OG FULLMAKTER

4.1 Tildeling og budsjettforutsetninger

Tildelte bevilgninger skal disponeres i samsvar med Proposisjon 1 til Stortinget (2013–2014), Stortingets forutsetninger og vedtatt budsjett. Midlene skal for øvrig disponeres i samsvar med bevilgningsreglementet, Reglement og bestemmelser for økonomistyringen i staten, instruks for virksomhets- og økonomistyring, og andre regler som er fastsatt for disponeringen av statlige budsjettmidler.

Virksomheten skal sikre at strategisk fokus og prioriteringer av oppgavene er i tråd med politiske signaler og økonomiske rammebetingelser. Kravet til effektiv drift og ressursforvaltning omfatter også antall ansatte. Behovet for personalressurser forårsaket av nye og endrede oppgaver/tiltak skal løses innenfor tildelt ramme.

Følgende midler tildeles i 2014 (beløp i tusen kroner):

Utgifter

Kapittel/post 1429	Betegnelse	Foreløpig Tildeling 2014 (i tusen)
1429.01	Driftsutgifter	135 348
1429.21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under postene 72 og 73</i>	37 735
1429.50	Tilskudd til samisk kulturminnearbeid	3 307
1429.60	Kulturminnearbeid i kommunene	2 000
1429.70	Tilskudd til automatisk fredete og andre arkeologiske kulturminner, <i>kan overføres</i>	30 005
1429.71	Tilskudd til fredete kulturminner i privat eie, kulturmiljø og kulturlandskap, <i>kan overføres</i>	120 402
1429.72	Tilskudd til tekniske og industrielle kulturminner, <i>kan overføres</i>	58 821
1429.73	Tilskudd til bygninger og anlegg fra middelalder og brannsikring <i>kan overføres</i>	41 997
1429.74	Tilskudd til fartøyvern, <i>kan overføres</i>	56 712
1429.75	Tilskudd til fartøyvernsenterene, <i>kan overføres</i>	6 726
1429.77	Tilskudd til verdiskapingsarbeid på kulturminneområdet, <i>kan overføres</i> ,	8 264
1429.79	Tilskudd til verdensarven, <i>kan overføres</i>	49 202
Sum kapittel 1429		550 519

Tilsagnsfullmakt til Riksantikvaren i 2014: (i 1 000 kr)

Tilsagnsfullmakt post 71	30 000
Tilsagnsfullmakt post 73	10 000
Tilsagnsfullmakt post 74	12 000

**Post
Inntekter**

Kapittel/post 4429	Betegnelse	Foreløpig Tildeling 2014
4429.02	Refusjoner og diverse inntekter	4020
4429.09	Internasjonale oppdrag	1 139
Sum kapittel 4429		5 159

Merinntektsfullmakter

Riksantikvaren gis fullmakt til å overskride bevilgninger under:	mot tilsvarende merinntekter under:
1429.01	4429.02 og 09

Kapittel 1429 - Postomtale:

Spesielle budsjettforutsetninger:

Post 01 Driftsutgifter

Kulturdepartementet har rammeoverført 5,682 mill. kroner til arbeidet med den nasjonale pilegrimssatsingen, og midlene skal benyttes til drift av regionale pilegrimskontor/-senter som ble etablert i 2010. I forbindelse med at Riksantikvaren overtar ansvaret for Kongsvold fjellstue har Miljødirektoratet rammeoverført 2,335 mill. kroner fra kap.1420 post 21 og 0,19 mill. kroner fra kap. 1420 post 01. I tillegg har Riksantikvaren fått en lønnskompensasjon på 943 000 kroner ut fra antall stillinger, på post 01-1 og en prisjustering på 169 000 kroner på post 01-2, som tilsvarer inntektsforslaget på 4429 post 02 og 09. Tilsammen utgjør dette en økning på post 01 på 9,319 mill. kroner.

Bevilgningen på posten kan overskrides mot tilsvarende merinntekter under kap. 4429, post 02 og 09, jf. forslag til vedtak II nr. 1.

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Posten er redusert med 4,0 mill kroner, jf. Prop. 1 S Tillegg 1 (2013-2014). Bevilgningen under gammel tilskuddspost 75 Internasjonalt samarbeid på 1,1 mill. kroner er spesielle driftsutgifter, og ikke tilskuddsmidler, og er flyttet til post 21 Spesielle driftsutgifter. 300 000 kroner til Kulturminnedagen, som tidligere har vært belastet denne posten, er foreslått overført til kap. 1400 Klima- og miljødepartementet, post 79 Tilskudd til kulturminneforvaltning.

Intill 400 000 kroner skal øremerkes en tilstandsvurdering og. et eventuelt forprosjekt i forbindelse med at Statsbygg overtar glasshuset over ruinene på domkirkeodden på Hamar. Intill 75 000 kroner skal øremerkes for å dekke kostnader knyttet til grensegangssaken på Røros.

Post 50 Tilskudd til samisk kulturminnearbeid

Midlene er stilt til disposisjon for Sametinget, og skal komme i tillegg til de ordinære bevilgningene til kulturminneformål fra kap. 1429 post 71 Tilskudd til fredete kulturminner i privat eie og kulturmiljø og kulturlandskap. 3,307 mill. kroner er bevilget på denne posten og utbetales av Riksantikvaren til Sametinget.

Post 60 Kulturminnearbeid i kommunene

Posten er ny. Det er bevilget 2,0 mill. kroner i tilskudd til kommuner for å sikre kulturhistoriske verdier.

Post 70 Tilskudd til autoamtisk fredete og andre arkeologiske kulturminner

Posten erstatter post 72.1 Tilskudd til arkeologiske undersøkinger ved mindre, private tiltak m.m., 72.6 Skjøtsel av automatisk fredete kulturminner og 78 Tilskudd til sikring og forvaltning av arkeologiske kulturminner i gammel poststruktur, jf. Prop. 1 S (2012–2013). Bevilgningen er økt med 2,0 mill kroner i budsjettet for 2014.

Post 71 Tilskudd til fredete kulturminner i privat eie og kulturmiljø og kulturlandskap

Posten erstatter post 72.2 Vern og sikring av fredete bygninger og anlegg i privat eie, 72.4 Kystkultur og 72.5 Vern og sikring av fredete og særlige verdifulle kulturmiljø og landskap i gammel poststruktur, jf. Prop. 1 S (2012–2013). Bevilgningen er økt med 7,2 mill. kroner på post 71 i budsjettet for 2014 for å erstatte tilskuddet som tidligere har blitt øremerket fredete bygninger på budsjettet til Norsk kulturminnefond. Posten er ytterligere styrket med 8 mill. kroner til bevaringsprogrammet fredete bygninger i privat eie.

2 mill. kroner er øremerket sikring og istandsetting av samiske bygninger. Midlene vil bli utbetalt av Riksantikvaren etter anmodning fra Sametinget. Riksantikvaren vil gi nærmere føringer for bruken av tilskuddet.

Post 72 Tilskudd til tekniske og industrielle kulturminner

Posten erstatter post 72.8 Tekniske og industrielle kulturminner i gammel poststruktur, jf. Prop. 1 S (2012–2013). Bevilgningen er redusert med 1,381 mill. kroner i budsjettet for 2014.

Post 73 Tilskudd til bygninger og anlegg fra middelalder og brannsikring

Posten erstatter post 72.3 Vern og sikring av bygninger og anlegg fra middelalder og post 73 Brannsikring og beredskapsarbeid i gammel poststruktur, jf. Prop. 1 S (2012–2013). Posten er styrket med 1,0 mill kroner i budsjettet for 2014.

Post 74 Tilskudd til fartøyvern

Posten er videreført fra gammel poststruktur, jf. Prop. 1 S (2012–2013). Posten er styrket med 8,0 mill. kroner i budsjett for 2014 hvorav 5 mill. kroner i energi- og miljøkomiteens innstilling om bevilgninger på statsbudsjettet 2014.

Post 75 Tilskudd til fartøyvernsenter

Posten erstatter post 72.7 Fartøyvernsenter i gammel poststruktur, jf. Prop. 1 S (2012–2013).

Post 77 Tilskudd til verdiskapingsarbeid på kulturminneområdet

Posten er videreført fra gammel poststruktur, jf. Prop. 1 S (2012–2013).

Post 79 Tilskudd til verdensarven

Posten erstatter post 72.9 World Heritage List, nasjonale oppgaver i gammel poststruktur, jf. Prop. 1 S (2012–2013). Posten er styrket med 2,0 mill. kroner i budsjett for 2014.

Kapittel 4429

Spesielle budsjettforutsetninger:

Post 02 Refusjoner og diverse inntekter

190000 kroner av inntektsposten er driftsvederlag fra Kongsvold fjellstue.

4.2 Tildeling fra andre kapitler og poster

Riksantikvaren kan i tillegg disponere midler over følgende kapitler:

Kapittel/post	Betegnelse	Fullmakt for 2014 til å belaste med inntil:
1410.21	Miljøovervåkning og miljødata	6745

Kapittel 1410 post 21 Miljøovervåkning og miljødata

4.3 Delegering av budsjettmessige fullmakter

Riksantikvaren delegeres myndighet til:

1. å benytte unntaksbestemmelsene i bevilgningsreglementet. Dette gjelder:
 - a. å foreta nettobudsjettering ved utskifting av utstyr,
 - b. overskridelse av driftsbevilgninger mot tilsvarende merinntekter,
 - c. overskridelse av investeringsbevilgninger mot tilsvarende innsparing under driftsbevilgninger under samme budsjettkapittel,
 - d. overskridelse av driftsbevilgninger til investeringsformål mot tilsvarende innsparing i de tre påfølgende budsjetterminer, og
 - e. inngåelse av leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret.
2. I tillegg til den generelle merinntektsfullmakten i henhold til unntaksbestemmelsene i Bevilgningsreglementet delegeres også etaten myndighet til å overskride bevilgningene under:
 - a. kapittel 1429 post 01 mot tilsvarende merinntekter under kapittel 4429 postene 02 og 09

5. STYRINGSKALLENDER OG RAPPORTERING

Høsten 2013 kom det endringer i økonomiregelverket som vil påvirke kravene til rapportering fra alle statlige virksomheter. Etatene har hatt disse endringene på høring våren 2013. Klima- og miljødepartementet vil sende ut en oppdatert versjon av dokumentet ”Retningslinjer for rapportering”.

Rapportene skal foreligge minst to uker før etatsstyringsmøtene. Virksomheten skal lage en samlet oppsummering under det enkelte resultat- og virkemiddelområde ved rapportering per 31. august og 31. desember i 2014. Denne oppsummeringen kommer i tillegg til rapportering på hvert enkelt resultatkrav og rapportering på hovedprioriteringer. Det er ikke behov for å rapportere på føringer all den tid det ikke er avvik som departementet bør informeres om. Det rapporteres på nasjonale mål i forbindelse med Prop. 1 S. Status på nasjonale mål skal også rapporteres til miljøstatus.no. Departementet kan, ved behov, også be om rapportering på utvalgte områder omfattet av instruksen.

Vi minner om at virksomheten må ha et system slik at budsjetteringen og regnskapsføringen internt kan fordeles på de ulike virkemiddel- og resultatområdene.

Foreløpig oversikt over rapportering, innlevering og styringsdokumenter for 2014:

Måned	Oppgaver	Informasjon
Januar	Satsinger 2015 – kan være behov for innspill i løpet av måneden	Satsinger 2015 sendes til FIN i slutten av måneden
Februar	Statsregnskap 2013 (bl.a. rapport og regnskap, bevaringsprogram og kunnskapsløftet) leveres 8. februar Innspill til RnB 2014	RA mottar endelig tildelingsbrev og instruks for 2014
Mars		Budsjettkonferanse (Store Nye Satsingsforslag 2015) Hovedbudsjettsskriv sendes fra FIN
April	Rapport bevaringsprogrammene. 1. april	Status pr. 31.12
April	Eventuelle innspill til internpott og profilpott 2015	Budsjettkonferanse (om RnB)
Mai	Avviksrapportering 16. mai Innspill til fordeling av budsjetttrammer 2015 på kap og post Levere første innspill til Prop 2015, tekst og rapportering, inkludert tilskuddsposter og indikatorer 1. mai Eventuelle innspill til reserven etter bestilling fra KLD.	
August	Eventuelle behov for tilleggsinnspill mht Prop 2015 i hele august.	Budsjettkonferanse (profilmidler og rammefordeling)
September	Foreløpig årsrapport 2014 leveres 19. september Innspill til nysaldering 2014 Tilskuddsrundskrivet oppdateres	
Oktober		Prop 1 2015 behandles i Stortinget RA mottar Foreløpig Tildelingsbrev for 2015

November	Innspill til Store Nye Satsinger 2016	
Desember	Levere tilbakemelding på Foreløpig Tildelingsbrev 2015.	
Februar-15	Endelig årsrapport leveres 27. februar 2015, inkludert rapport på resultater, hovedprioriteringer og insikatorer for 2014	

6. MØTEPLAN

Møtedato	Etatstyringsmøter:	Punkter til dagsorden	Frist for saker	Merknad
19. mars	Halvårsmøte			
mars	Etatslederkonferanse			
11. juni	Kontaktmøte			
15. oktober	Halvårsmøte			
oktober	Etatslederkonferanse			
26. november	Kontaktmøte			

7. OVERSIKT OVER ETATENES KOORDINERINGSANSVAR

Miljødirektoratet:

- Sammenstilling av etatenes innspill til Sysselmannen på Svalbard
- Miljøovervåking/miljødata/miljørapportering, herunder standardisering av miljødata, kvalitetssikring av miljødata, samarbeidsavtale med Statistisk sentralbyrå og samarbeidsavtale med EEA
- Miljøstatus

Riksantikvaren:

- Fotoarkiv

Norsk Polarinstitutt:

- Miljøovervåkingen (MOSJ) på Svalbard og Jan Mayen

INSTRUKS FOR VIRKSOMHETS- OG ØKONOMISTYRINGEN I RIKSANTIKVAREN

Instruksen er fastsatt av Klima- og miljødepartementet i medhold av § 3 i Reglement for økonomistyring i staten og trer i kraft 3. februar 2014.

Oslo

departementsråd

1. Innledning

Instruksen inneholder grunnleggende krav til etatens virksomhets- og økonomistyring. Dokumentet beskriver etatens myndighets- og ansvarsområde, herunder hovedfunksjoner, rolle, og langsiktige oppgaver på de enkelte resultat- og virkemiddelområdene. Instruksen tydeliggjør virksomhetsledelsens ansvar og andre formelle krav til etaten innenfor økonomistyring. Instruksen må ses i sammenheng med etatsstyringsheftet og det årlige tildelingsbrevet.

2. Instruksens forhold til økonomiregelverk

Virksomhets- og økonomistyringen i Riksantikvaren skal følge de krav som er nedfelt i Reglementet for økonomistyring i staten (Reglementet) og Bestemmelser om økonomistyring i staten (Bestemmelsene). Instruksen er et supplement til Reglementet og Bestemmelsene. Fullmaktene som er nedfelt i Bestemmelsene delegeres til direktøren for Riksantikvaren med de suppleringer og presiseringer som er nedfelt i denne instruksen. Direktoratet skal kunne dokumentere interne rutiner og prosesser i instruks, retningslinjer og rutinebeskrivelser.

Virksomhets- og økonomistyring i direktoratet skal også følge rundskriv, direktiver og retningslinjer som fastsettes av Klima- og miljødepartementet og andre myndigheter på det aktuelle område, og som er relevante for virksomhets- og økonomistyring i direktoratet. Klima- og miljødepartementet vil i egne skriv til direktoratet presisere myndigheten som delegeres til direktoratet med hjemmel i bestemmelser fra andre myndigheter. Bestemmelsene i instruksen omfatter også krav til den miljøfaglige virksomheten i Riksantikvaren.

3. Hovedtrekkene i Riksantikvarens myndighets- og ansvarsområde

Riksantikvaren er et ordinært forvaltningsorgan underlagt Klima- og miljødepartementet.

3.1. Oppfølging av nasjonale miljømål

Riksantikvaren skal arbeide for å oppnå de miljøpolitiske målene som årlig blir presentert i Prop 1 S. Riksantikvaren har et særlig ansvar for å nå miljømålene innen de områdene der Riksantikvaren har myndighet og juridiske virkemidler. Riksantikvaren skal gjennom analyser, utredninger, rådgivning, resultatoppfølging og kommunikasjon/formidling bidra til å nå miljømålene også på de øvrige områdene. De spesifikke mål, krav og oppdrag som Riksantikvaren skal arbeide for det enkelte år blir gitt i årlige tildelingsbrev.

Riksantikvaren skal arbeide strategisk, langsiktig og effektivt med tilgjengelige midler for å sikre at mangfoldet av kulturminner, kulturmiljø og landskap forvaltes og tas vare på som

bruksressurser, og som grunnlag for kunnskap, opplevelse og verdiskaping, samt at et representativt utvalg av kulturminner, kulturmiljø og landskap skal tas vare på i et langsiktig perspektiv. I hovedsak omfatter dette følgende virkemiddel:

a) Effektiv løsning av forvaltnings og driftsoppgaver

Det er et krav at Riksantikvarens budsjettering er realistisk. Innspill til departementet om avvik og endringer skal inneholde gode forklaringer om forutsetningene som ligger til grunn for beregningene og årsaken til avvik. Krav i Reglement for økonomistyring i staten og Bestemmelser om økonomistyring i staten skal følges. Viktige punkter herifra er beskrevet i instruksens kapittel 4-8.

Riksantikvarens tilskuddsforvaltning skal være i samsvar med Bestemmelsenes kap. 6, retningslinjer og tildelingskriterier som er trukket opp i budsjettproposisjonen, inkludert merknader fremført av Stortinget, samt regler og retningslinjer gitt av Klima- og miljødepartementet. Det er et krav at Riksantikvarens tilskuddsforvaltning og tildeling samsvarer med de mål, resultatkrav, rapporteringskrav og tildelingskriterier som er gitt generelt og for de enkelte ordningene.

b) Kunnskapsløftet

Riksantikvaren skal systematisk prioritere arbeidet med kunnskapsløftet for kulturminneforvaltningen for å forbedre kunnskapsgrunnlaget og kontrollmuligheter både mht. utviklingen i arbeidet med å nå de nasjonale målene og mht. forvaltningen av tilskudd. Herunder også å legge til rette for at kommunene får økt mulighet til å ta et selvstendig ansvar for kulturminner, kulturmiljø og landskap. Dette inkluderer blant annet:

- 1) Rådgivning for kompetanseoppbygging til fylkeskommunene, kommunene og statlige myndigheter.
- 2) Sikre fremdrift innenfor de ulike delprosjektene i henhold til plan.
- 3) Løpende oppdatering og revisjon av fremdriftsplan, strategier og mål i samsvar med tildelte midler og signaler gitt fra departementet.

c) Bevaringsprogrammene

Bevaringsprogrammene er et vesentlig virkemiddel i arbeidet med å nå de nasjonale målene og må derfor prioriteres i det løpende arbeidet. Dette inkluderer blant annet følgende oppgaver:

- 1) I samarbeid med KLD gjennomgå behovsanalysen for de ti bevaringsprogrammene og revidere måloppnåelse ift. tilgjengelige ressurser.
- 2) Foreta prioriteringer innenfor gitte rammer, for å nå bevaringsprogrammenes delmål og de overordnede nasjonale mål, herunder bl.a. prioritere arbeidet med istandsetting og oppfølging av de 14 tekniske og industrielle anleggene på dagens liste.
- 3) Sikre at samiske kulturminner og kulturmiljøer inngår som en integrert del av kulturminneforvaltningens arbeid.
- 4) Gi råd om bevaring og forvaltning av kulturminnene, da særlig bygningsarven, som tar høyde for det vi vet om klimabelastninger i et framtidsperspektiv.

d) Strategier

Riksantikvaren skal videreutvikle de ulike strategiene på viktige innsatsområder, for eksempel arkeologi, fartøyvern og fredning. Strategiene skal være tydelige på prioriteringer og kriterier, og skal fungere som viktige verktøy for å nå de nasjonale målene.

e) Kunnskap og kompetanse

Riksantikvaren skal legge vekt på kompetanse- og kunnskapsheving innen tradisjonshåndverk, ved særlig å legge vekt på etter- og videreutdanning i håndverk og ved å bidra til nettportalen Bygg og Bevar.

Videreføre sitt gode arbeid med kunnskapsheving innenfor klima og energi. Det gjelder både kunnskap og kompetanse om klimabelastninger på eksisterende kulturminner, og kunnskap om hvordan bevaring av kulturminneverdiene kan forenes med miljøhensyn og energisparingstiltak i eksisterende bygningsmasse. I dette ligger også å bidra inn mot utviklingen av plan- og bygningsloven slik at de ressursene eksisterende bygg representerer blir utnyttet parallelt med at de kulturhistoriske verdiene blir tatt vare på.

f) Verdiskaping

Riksantikvaren skal legge til rette for verdiskaping og bærekraftig bruk av kulturmiljøer og kulturlandskap, også ved tildeling av tilskudd, i den grad det støtter opp under fredningsformålet. Verdiskapingsperspektivet og erfaringene fra verdiskapingsprogrammet på kulturminneområdet 2006-2010 skal videreføres gjennom Riksantikvarens generelle forvaltnings- og utviklingsarbeid. Verdiskapingsperspektivet skal tillegges særlig vekt i arbeidet med oppfølgingen av Den nasjonale pilegrimssatsingen, i gjennomføringen av arbeidet med prosjektet kultur- og naturreise, og i det tverrdepartementale arbeidet med Nasjonal strategi for verdiskaping basert på natur- og kulturarven.

3.2. Riksantikvarens rolle og hovedfunksjoner

For å medvirke til å nå de nasjonale miljømålene og ivareta sitt samfunnsoppdrag skal Riksantikvaren ha følgende funksjoner:

Myndighetsutøvelse

- a) Følge opp relevant regelverk for etatens ansvarsområder: kulturminner, kulturmiljø og det kulturhistoriske innholdet i landskapet.
- b) Riksantikvaren er departementets gjennomføringsorgan innenfor kulturminner, kulturmiljø og det kulturhistoriske innhold i landskap. Riksantikvaren skal utøve myndighet innenfor de regler som er delegert etter kulturminneloven med forskrift (ansvarsforskriften).
- c) Legge både faglige og samfunnsmessige hensyn til grunn for sine avgjørelser.
- d) Utøve sin rolle i henhold til plan og bygningsloven, energiloven og andre relevante særlover på en tydelig og forutsigbar måte.

Rådgiver og iverksetter

- a) Gi departementet vurderinger av hvordan tilstanden på kulturminner og kulturmiljø utvikler seg i forhold til nasjonale miljømål, og melde fra hvor det er grunn til å tro at målene ikke nås.

- b) Gi Klima- og miljødepartementet faglige innspill i arbeidet med politikk- og regelverksutvikling, herunder å gjennomføre utredninger og analyser, samt gi råd om tiltak og virkemidler for å sikre måloppnåelse på kulturminneområdet.
- c) Forskning og utvikling på kulturminneområdet.

Samarbeidsarenaer

Arbeidet med kulturminner, kulturmiljø og landskap berører flere departement, samfunnssektorer og aktører, både nasjonalt og internasjonalt. Riksantikvaren skal legge vekt på å etablere nye samarbeidsrelasjoner og videreføre gode eksisterende om relevant problematikk. Herunder med www.miljokommune.no, LMD/SLF, Miljødirektoratet, næringssektoren (innovasjon Norge), og museumssektoren.

Miljøkunnskap og formidling

Miljøkunnskap og formidling omfatter arbeid knyttet til produksjon, systematisering og formidling av faktakunnskap til ulike målgrupper. Etatene skal ha oversikt over utvikling av miljøtilstanden på sine ansvarsområder, samt effekten av faktorer som påvirker miljøtilstanden. Oppdatering av tall og fakta skal foretas av den institusjonen som er ansvarlig for dataene. Etaten må kontinuerlig vurdere behovet for økt eller revidert kunnskap om aktuelle problemstillinger innenfor sine ansvarsområder og sørge for nødvendig rapportering av fakta.

- a) Forskning: Etaten skal bidra til utvikling og oppfølging av relevant forskning. Særlig vekt skal legges på oppfølging av relevante programmer i Forskningsrådet og arbeidet med utvikling av strategiske instituttsatsinger (SISer) ved miljøinstituttene.
- b) Overvåking: Etaten skal sørge for nødvendig overvåking av utviklingen i miljøtilstanden. For alle overvåkingsprogram skal muligheten for bruk av ny teknologi vurderes, f. eks. automatiske målestasjoner, satellitter etc. Vurderingen bør skje i samarbeid med andre kompetente virksomheter og etater. Mulighetene for sambruk av data og måleutstyr skal være en del av vurderingen.
- c) Kartlegging: Etaten skal bidra til nødvendig kartlegging, samt sikre distribusjon av miljø- og kartdata, god samordning av kartleggingsaktiviteter og kvalitetssikring av data.
- d) Miljødata, databaser og fagsystemer: Etatene har et felles ansvar for å samordne innhenting, kvalitetssikring, dokumentasjon og levering av miljødata og miljøinformasjon i henhold til de tidsfrister som er satt for bruken av data (bl.a. miljøstatus.no, Norge digitalt, konvensjoner osv). Etaten skal delta i faglige nettverk, prosesser og fora og skal slutte opp om arbeidet med fellesløsninger for miljødata og legge dette til grunn for egne fagsystemer der det er relevant. Miljødirektoratet har rollen som nasjonalt samordningsorgan for miljødata i miljøforvaltningen, og vil ta de nødvendige initiativ.
- e) Informasjon og kommunikasjon: Etaten skal legge vekt på å formidle pålitelig, aktuell og forståelig miljøinformasjon til allmennheten gjennom ulike kanaler. Hovedkanalen for informasjon om miljøets tilstand og utvikling skal være miljøstatus.no, der Miljødirektoratet har rollen som hovedredaktør. Det skal i tillegg satses på etatens egne nettsider og aktiv mediekontakt.

3.3. Riksantikvarens ansvarsområder og langsiktige oppgaver på de enkelte resultat- og virkemiddelområdene

I det følgende gis en overordnet oversikt over de faste oppgavene Riksantikvaren skal ivareta som ikke er dekket av punkt 3.1.

Miljøvennlig byer

- a) Være pådriver/rådgiver for bruk av kulturminner og kulturmiljø som ressurser i by- og tettstedsutvikling for å skape levende bymiljøer og kvalitet i omgivelsene.
- b) Stimulere til verdiskaping, bruk av NB!-registeret, og kulturhistorisk analyse.
- c) Videreutvikle NB!-registeret og delta aktivt i Forum for stedsutvikling.
- d) Videreføre arbeidet med et program for gater og plasser av nasjonal interesse i samarbeid med Statens vegvesen.

Landskap

- a) Bidra med kunnskap og innspill til videreutvikling av landbrukets miljøvirkemidler og andre landbruksrelaterte aktiviteter som kan påvirke tilstand og informasjon om kulturminner og kulturlandskap, herunder "Bondens miljøplan" og de årlige jordbruksforhandlingene.
- b) Følge utviklingen når det gjelder kulturmiljø og landskap av nasjonal kulturhistorisk interesse, og starte arbeidet med å etablere et register for landskap av nasjonal kulturhistorisk interesse.
- c) Følge opp Miljødirektoratets og Riksantikvarens handlingsplan for landskap og delta i Klima- og miljødepartementets koordineringsgruppe for implementering av Landskapskonvensjonen.

Kunnskap

- a) Følge opp delingsplikten etter geodataloven gjennom deltakelse i Norge digitalt samarbeidet.
- b) Som KLD-institutt for kulturminneforskning har NIKU et ansvar for produksjon og formidling av forvaltningsrelevant kunnskap innenfor kulturminnefeltet. Riksantikvaren skal samarbeide med NIKU om å definere forvaltningens kunnskapsbehov.

Internasjonalt samarbeid

- a) Følge opp Unescos verdensarvkonvensjon nasjonalt og internasjonalt, herunder følge tidsplanene for de enkelte norske nominasjonene til Unescos verdensarvliste og følge opp forvaltningen av de norske verdensarvområdene. Forberede nye verdensarvområder innenfor natur- og kulturlandskapskriteriene.
- b) Delta i internasjonalt samarbeid på globalt, europeisk og nordisk nivå, herunder Unesco, Europarådet, EU/EØS og Nordisk Ministerråd.
- c) Ivareta rollen som programpartner vedr. EØS-midlene og synliggjøre resultater på kulturarvområdet for norsk opinion.

Regelverk

- a) Alle budsjettinnspill skal være fullstendige, levert til fastsatt frist og i henhold til fastsatt mal.
- b) Ved tildeling av tilskudd til kulturminner som er offentlige eller allment tilgjengelige, skal prinsippet om universell utforming inkluderes i kriterier for støtte så langt hensynet til kulturminnet tillater det.

- c) Ved tildeling av tilskudd til fartøy, prioritere fartøy som har en tilstandsvurdering, og stille vilkår om kvalifisert håndverkskompetanse.
- d) Legge til grunn gjeldende lov- og avtaleverk for statsforvaltningen og følge opp sentrale retningslinjer og tiltak forankret i statens overordnede personalpolitikk.
- e) Systemer og rutiner skal tilpasses risiko og vesentlighet ved at risikovurderinger inkluderes i planlegging av egne prosesser, prosjekt og tiltak, og legges til grunn ved gjennomføring, intern kontroll og oppfølging.
- f) Etaten har et selvstendig ansvar for å følge opp ikt-strategien utover fellestiltakene i sektoren. Etaten skal ut fra ikt-strategiens struktur, gi tilbakemelding på de viktigste resultatene og utfordringene sett fra etatens ansvarsområder ved årets slutt. Materialet vil være grunnlag for departements- og etatsledernes felles gjennomgang av ikt-utviklingen i sektoren.
- g) Legge til grunn gjeldende lovverk og nasjonale retningslinjer for arbeidet med informasjonssikkerhet og kunne dokumentere organisering og tiltak knyttet til informasjonssikkerhet.
- h) Utveksle medie- og kommunikasjonsplaner med departementet og varsle om store mediasaker.
- i) Følge opp beredskaps- og samfunnssikkerhetsarbeid og sikre miljøforvaltningens evne til å håndtere kriser. Etaten skal rapportere eventuelle sikkerhetstruende hendelser til departementet. Det skal også rapporteres direkte til Nasjonal Sikkerhetsmyndighet (NSM) i tråd med rundskriv 1/11 fra NSM (datert 16.06.2011).
- j) I tråd med samvirkeprinsippet skal det være særlig oppmerksomhet rettet mot områder hvor virksomheten kan bidra ovenfor andre sektorer i beredskaps- og sikkerhetsspørsmål.
- k) Etaten er gitt autorisasjon til å håndtere informasjon gradert t.o.m. hemmelig etter sikkerhetsloven. Etaten er ansvarlig for at dette skjer etter de krav som sikkerhetsloven og tilhørende forskrifter setter. Det skal legges til rette for eventuelle varslede inspeksjoner fra Klima- og miljødepartementet av forebyggende sikkerhetstjeneste.
- l) Delta i, eller gjennomføre minst 2 beredskapsøvelser i året. Etaten skal rapportere til departementet om deltagelse i og funn på øvelser.
- m) Revidere og oppdatere etatens ROS-analyser ved signifikante endringer i rammevilkår, eller minimum hvert tredje år.
- n) Løpende revidere beredskapsplanverk på bakgrunn av erfaringer fra hendelser, øvelser og oppdaterte ROS-analyser.
- o) Planlegge for videreføring av etatens virksomhet ved bortfall av etatens egne lokaler.
- p) Oppdatere Grunnlagsdokument for sikkerhet.

3.4. Kulturminnefaglig ansvarsområde

Riksantikvaren har ansvaret for å gjennomføre den statlige kulturminnepolitikken. I den sammenheng har de veilednings- og informasjonsplikt, og et overordnet kulturminnefaglig ansvar overfor fylkeskommunene, Sametinget, Sysselmannen på Svalbard og forvaltningsmuseene.

Riksantikvaren skal bidra til at det etableres en tydelig og forutsigbar kulturminneforvaltning, hvor det praktiserer likebehandling iht. gjeldende retningslinjer.

4. Krav til saksbehandling

Riksantikvaren skal legge vekt på kvalitet og effektivitet i sin saksbehandling, og den skal være i tråd med forvaltningslovens regler.

Avgjørelser i saker som gjelder økonomi- og virksomhetsstyringen skal som hovedregel være skriftlig dokumentert. Forslag til beslutning skal inneholde en saksframstilling der de faktiske forholdene ved saken er vurdert i forhold til relevante lover, forskrifter eller andre regler. Saksframstillingene skal være tilstrekkelig som grunnlag for beslutning og etterkontroll.

5. Styringsdialog og rapportering, jf. Reglementet § 9 og 12 og Bestemmelsene kap. 1.3 og 1.5.1

Styringsdialogen mellom departementet og Riksantikvaren skal foregå i samsvar med Etatsstyringsheftet. Hovedelementet i styringsdialogen er tildelingsbrevet.

Det skal holdes minst to etatsstyringsmøter i året som behandler direktoratets oppfølging av tildelingsbrevet og andre aktuelle saker. Departementet har ansvaret for at dagsorden til møtene er avtalt på forhånd og bestemmer hvem som skriver referat. Dersom det i styringsmøter, eller i annen form for styringsdialog, bestemmes at vesentlige forhold som er tatt opp i tildelingsbrevet skal endres, skal dette komme tydelig fram i referatene eller i annet dokument fra departementet til Riksantikvaren.

Rapporter fra Riksantikvaren, som skal behandles på etatsmøtene, må oversendes departementet senest to uker før møtetidspunktet. Rapportene skal bla. Omfatte risikovurderinger som direktoratet har gjennomført i den aktuelle rapporteringsperioden med vekt på risikoreducerende tiltak.

6. Virksomhetsledelse, jf. Reglementet § 4, 9, 12, 14, 16, 17 og 18

Direktøren er virksomhetsleder for Riksantikvaren og har det overordnede ansvaret for at virksomheten er i samsvar med lover, forskrifter, etiske retningslinjer og andre forordninger knyttet til direktoratets virksomhet. Direktøren har ansvar for at direktoratets økonomi- og virksomhetsstyring er i samsvar med tildelingsbrevet og denne instruksen.

Direktøren må påse at:

- a) det etableres rutiner for oppfølging av føringer og krav som er gitt i tildelingsbrevet, og at det rapporteres om resultatene i perioderapport og årsrapport.
- b) det er opprettet en sentral økonomistyringsenhet med ansvar for å samordne økonomisaker internt i direktoratet og for kommunikasjonen med departementet og Riksrevisjonen i økonomisaker.
- c) det er foretatt risikoanalyser av alle vesentlige sider ved virksomheten i Riksantikvaren, og at analysene i nødvendig grad følges opp med risikoreducerende tiltak.
- d) direktoratet har et effektivt og hensiktsmessig økonomi- og lønnsystem som har innebygd tilfredsstillende økonomikontroll.
- e) det utarbeides langsiktige planer for intern organisasjons- og kompetanseutvikling, for kommunikasjonsbehov med omverden og for ressursbehov, med utgangspunkt i omtalen av direktoratets rolle, og av strategiske utfordringer og mål i tildelingsbrevene.
- f) at det hvert år utarbeides en års-/virksomhetsplan for det gjeldende året for å sikre gjennomføringen av resultatkrav, føringer og oppdrag som er gitt i det årlige tildelingsbrevet.
- g) at det, med utgangspunkt i tildelte midler og års-/virksomhetsplan, utarbeides et internbudsjett, samt at det føres et internregnskap for oppfølging av forbruket av tildelte midler.
- h) at det med utgangspunkt i års-/virksomhetsplanen og internbudsjettet utarbeides internt budsjett disponeringsskriv med fullmakter til å disponere budsjettmidler.

- i) at Riksantikvaren har et miljøledelsessystem og det oppfordres til å bruke rapporteringssystemet MiljøRapp. Miljøpolitikken for statlige innkjøp av prioriterte produktgrupper er en obligatorisk del av miljøledelsessystemet i virksomheten. Se for øvrig punkt om anskaffelser.

Dersom direktøren oppretter en særskilt intern revisjonsenhet, eller ønsker å kjøpe en slik tjeneste fra konsulenter, skal oppgavene presiseres i en særskilt instruks. I tilfelle skal instruksene skal foreligge samtidig med opprettelsen /kjøpet. Departementet skal ha kopi av instruksene.

7. Fullmakter

7.1. Fullmakt til å opprette og inndra stillinger

Direktøren har fullmakt til å opprette og inndra stillinger innenfor rammen av driftsbevilgninger som stilles til disposisjon for Riksantikvaren i tildelingsbrevet. Oppretting og inndragning av stillinger skal skje i samsvar med bestemmelsene i tjenestemannsloven og hovedavtalen i staten. Opprettelse av stillinger som forutsetter at den tilsatte blir beskikket av Kongen i statsråd, skal fremmes Klima- og miljødepartementet.

7.2. Fullmakt til å pådra staten forpliktelser om utbetaling i fremtidige budsjettår.

Riksantikvaren kan ha utestående bestillinger og tilsagn om tilskudd ved utgangen av et år dersom særskilt bestillings- eller tilsagnsfullmakt for vedkommende budsjettpost er tildelt fra Klima- og miljødepartementet. Utestående bestillinger og tilsagn skal ikke overstige fullmakten, med tillegg av eventuelle beløp som er overført til neste budsjettår under den aktuelle budsjettposten.

Utbetalinger som forutsettes foretatt i framtidige budsjettår, må dekkes innenfor den til en hver tid gjeldende tildeling på den aktuelle posten. Tilsagn om tilskudd skal normalt ikke gis for lengre tid enn tre år, dvs. bevilgningsåret pluss to år til. Den sentrale økonomienheten skal ha en samlet oversikt som til en hver tid viser alle utestående bestillinger og tilsagn.

Bestillings- og tilsagnsfullmakter gjelder kun for ett år. Utestående bestillinger og tilsagn som forventes utbetalt i senere budsjettår, må dekkes innenfor nye fullmakter for det aktuelle året. Forslag om slike fullmakter fremmes i den ordinære budsjettprosessen.

8. Andre bestemmelser

8.1. Budsjettsdisponeringsmyndighet, jf. Bestemmelsene kap. 2.5.2.1, 5.2.3 og 5.3.3

I alminnelighet skal delegering ikke gå til andre enn ledere av formelle organisatoriske enheter i Riksantikvaren. Direktøren kan likevel delegere eller gi samtykke til å videredelegere budsjettsdisponeringsmyndighet til ledere av prosjekter og lignende, som blir tildelt betydelige midler. Den som mottar delegert budsjettsdisponeringsmyndighet, må avgi signaturprøve som oppbevares i den sentrale økonomienheten.

8.2. Anskaffelser, jf. Bestemmelsene kap. 5.3

Ved alle anskaffelser som protokollføres skal det så vidt mulig inngås skriftlig kontrakt med leverandøren. Bestillinger av varer og tjenester for lavere beløp enn det som medfører krav til

protokollføring, skal så vidt mulig bekreftes skriftlig. Dersom Miljødirektoratet får tildelt bestillingsfullmakter skal disse behandles som omtalt i punkt 7.2.

8.3. Betalingsformidling, jf. Bestemmelsene kap. 3.4

Klima- og miljødepartementet sørger for at det blir opprettet oppgjørskonto i Norges Bank i samsvar med retningslinjer for statens konsernkontoordning.

Klima- og miljødepartementet, eller den departementet bestemmer, velger kontofører i henhold til Finansdepartementets rammeavtale og avtaleverk og sørger for å opprette arbeidskonti hos kontofører.

Klima- og miljødepartementet oversender kontokoblingskjema mellom arbeidskonti og oppgjørskonti til Norges Bank.

8.4. Behandling av tilskuddsordninger

Forvaltning av tilskuddsordninger skal følge regler som er fastsatt for den enkelte ordning og for øvrig kap. 6 i bestemmelsene. Dersom Riksantikvaren får tildelt tilsagnsfullmakter, skal disse behandles som omtalt i punkt 7.2.

Riksantikvaren skal følge anbefalingene i handlingsplanen for miljø- og samfunnsansvar i offentlige anskaffelser, og legge vekt på miljøkrav og innovasjon i offentlige anskaffelser.

8.5. Forvaltning av verdipapirer og statens eierinteresser, jf. Bestemmelsene kap. 2.4 og 5.4.7

Saker vedrørende erverv eller salg av verdipapirer fremmes Klima- og miljødepartementet gjennom budsjettprosessene. Etter Stortingets beslutning om erverv eller salg bestemmer Klima- og miljødepartementet videre behandling av saken. Verdipapirer skal oppbevares i Verdipapirsentralen, dersom ikke annet bestemmes i den enkelte sak.

Dersom Riksantikvaren får forvaltningsansvar for statens eierinteresser, vil departementet fastsette særskilte bestemmelser om Riksantikvarens oppgaver og ansvar i forbindelse med dette i samsvar med Reglementets § 10.

8.6. Forvaltning av eiendeler, jf. Bestemmelsene kap. 5.3.7

For utrangering, kassasjon og avhending følges reglene fastsatt i Normalinstruks for utrangering og kassasjon av materiell og bygninger samt avhending av materiell som tilhører staten fastsatt ved kgl.res. av 18. desember 1987, med senere endringer.